

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

III:2

2008-04-29

S2008/4085/FH

Statens folkhälsoinstitut
831 40 ÖSTERSUND

Regleringsbrev för budgetåret 2008 avseende Statens folkhälsoinstitut

Riksdagen har beslutat om Statens folkhälsoinstituts verksamhet för budgetåret 2008 (prop. 2007/08:1, utg.omr. 09, bet. 2007/08:SoU1, rskr. 2007/08:86).

Regeringen beslutar att följande ska gälla under budgetåret 2008 för Statens folkhälsoinstitut (FHI) och nedan angivna anslag.

VERKSAMHET

Politikområde	Verksamhetsområde	Verksamhetsgren
Folkhälsa	Samordnat folkhälsoarbete	Nationell uppföljning och utvärdering
		Nationellt kunskapscentrum
	Hälsöfrämjande levnadsvanor	Tillsyn över alkohol, narkotika, tobak
		Särskilda hälsöfrämjande åtgärder

1 Verksamhetsstyrning

1.1 Politikområde Folkhälsa

Mål

Målet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Åtterrapporing

FHI ska redovisa viktiga förhållanden och förändringar i omvärlden inom folkhälsoområdet.

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-Post
registrator@social.ministry.se

Besöksadress
Fredsgatan 8

Telefax
08-723 11 91

1.1.1 Verksamhetsområde Samordnat folkhälsoarbete

Mål

Kunskapen om och tillämpningen av effektiva och kunskapsbaserade metoder för ett samordnat folkhälsoarbete ska öka hos kommuner, landsting och övriga relevanta aktörer.

Åtterrapportering

FHI ska redovisa hur myndigheten har arbetat för att bidra till måluppfyllelsen samt myndighetens bedömning av resultatet.

FHI ska särskilt redovisa hur myndigheten har arbetat för att utveckla myndighetens kunskapsstöd, metodstöd (inkl. metoder för hälsokonsekvensbedömningar) och strategiska stöd till det lokala och regionala folkhälsoarbetet.

1.1.1.1 Verksamhetsgren Nationell uppföljning och utvärdering

1.1.1.2 Verksamhetsgren Nationellt kunskapscentrum

1.1.2 Verksamhetsområde Hälsöfrämjande levnadsvanor

Mål 1

Kunskapen om och tillämpningen av effektiva och kunskapsbaserade metoder för att påverka hälsöfrämjande levnadsvanor ska öka hos kommuner, landsting och övriga relevanta aktörer.

Åtterrapportering

FHI ska redovisa hur myndigheten har arbetat för att bidra till måluppfyllelsen samt myndighetens bedömning av resultatet.

Mål 2

Samordningen mellan det förebyggande arbetet och tillsynsverksamheten ska öka inom alkohol- och tobaksområdena.

Åtterrapportering

FHI ska redovisa en bedömning av hur samordningen mellan det förebyggande arbetet och tillsynsverksamheten inom alkohol- och tobaksområdena har ökat på nationell, regional och lokal nivå.

1.1.2.1 Verksamhetsgren Tillsyn över alkohol, narkotika, tobak

Mål 1

FHI ska utveckla och intensifiera tillsynen i förhållande till de regionala och kommunala tillsynsmyndigheterna med avseende på alkohollagen (1994:1738).

Återrapportering 1

FHI ska redovisa vilka insatser som har vidtagits för att utveckla och intensifiera tillsynen. Särskilt ska de insatser redovisas som har vidtagits för att stödja de regionala och lokala tillsynsmyndigheterna, i synnerhet när det gäller samordning mellan det alkoholskadeförebyggande arbetet och tillsynsverksamheten.

Återrapportering 2

FHI ska redovisa vilka slutsatser som myndigheten har dragit av tillsynen.

Mål 2

FHI ska utveckla och intensifiera tillsynen i förhållande till de regionala och kommunala tillsynsmyndigheterna med avseende på tobakslagen (1993:581).

Återrapportering

FHI ska redovisa

- vilka insatser som har vidtagits för att utveckla och intensifiera tillsynen, särskilt hur FHI har arbetat för att utveckla dialogen och kommunikationen med länsstyrelserna
- vilka insatser som har vidtagits för att stödja regionala och lokala tillsynsmyndigheter när det gäller att säkerställa tobakslagens förbud att sälja eller lämna ut tobaksvaror till personer under arton år
- vilka slutsatser som myndigheten har dragit av tillsynen.

1.1.2.2 Verksamhetsgren Särskilda hälsofrämjande åtgärder

Mål

FHI ska utveckla insatser mot spelberoende och dess sociala konsekvenser samt verka för att effektiva kunskapsbaserade metoder för att minska skadeverkningar av överdrivet spelande utvecklas. Ungas spelberoende bör särskilt uppmärksammas.

Återrapportering

FHI ska redovisa hur uppdraget att utveckla insatserna mot spelberoende och dess sociala konsekvenser samt kunskapsbaserade metoder fortskrider.

Övriga återrapporteringar

FHI ska redovisa

- verksamheten Sluta-Röka-linjen som ett stöd för rökavvänjning och särskilt hur det statliga stödet har bidragit till linjens verksamhet på nationell nivå
- vilka frivilligorganisationer inom det tobakspreventiva området som ges ekonomiskt stöd och vilken typ av verksamhet som bedrivs.

2 Övriga mål och återrapporteringskrav

FHI ska redovisa:

- på vilket sätt myndigheten under år 2008, inom ramen för den egna verksamheten, har bidragit till det lokala utvecklingsarbetet för att nå den urbana utvecklingspolitikens mål, som fastställts av riksdagen (prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:AU1, rskr. 2007/08:72)
- institutets medverkan i EU-arbetet
- institutets medverkan i samarbetet inom Världshälsoorganisationen samt övrigt internationellt samarbete
- fördelningen av det ekonomiska stödet till organisationer.

Utgiftsprognoser

FHI ska redovisa utgiftsprognoser för 2008–2011 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket den 22 januari, den 10 mars, den 9 maj, den 1 augusti och den 30 oktober.

3 Organisationsstyrning

FHI ska redovisa åtgärder som säkerställer att kompetens om kvinnors respektive mäns villkor och om barns utveckling, behov och rättigheter finns och bibehålls vid myndigheten.

4 Uppdrag

Nya uppdrag

1. FHI ska vidareutveckla sitt arbete för att uppnå målen i de nationella alkohol- och narkotikahandlingsplanerna (prop. 2005/06:30). I detta uppdrag ingår följande:

- FHI ska, inom sitt ansvarsområde, ta tillvara den kunskap och erfarenhet som erhållits av såväl myndigheten själv som av andra aktörer i samhället vad gäller kompetens- och metodutveckling samt former för samverkan för att utveckla insatserna på alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdena. I detta arbete ska FHI samverka med berörda myndigheter och organisationer för att uppnå såväl effektivare resursanvändning som ökad kvalitet i arbetet.
- FHI ska stödja länsstyrelsernas länssamordnarfunktioner för alkohol och narkotika. Institutet ska i det stödjande arbetet bland annat beakta behovet av informations-, erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan länssamordnarfunktionerna, landstingen, kommunerna och den ideella sektorn. FHI ska ansvara för kompetensutveckling av och utbildningsinsatser för länsstyrelsernas länssamordnarfunktioner.

- FHI ska verka för att länsamordnarna arbetar på ett effektivt sätt. Institutet ska inkomma med ett samlat underlag till Socialdepartementet senast den 1 oktober 2008 om hur länsamordningen fungerar i landet. Syftet är att kunna jämföra, dra lärdom av och förbättra länens förebyggande arbete.
- FHI ska under året till regeringen inkomma med förslag till fördelning av medel till särskilda utvecklingsprojekt inom områdena alkohol, narkotika, dopning och tobak. FHI ska i anslutning till detta också ansvara för fördelning och administration av utbetalning av de medel som myndigheten disponerar inom anslaget 14:7 *Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder*. Regeringen har för avsikt att i denna del återkomma med inriktning i regeringens årliga åtgärdsprogram för områdena alkohol, narkotika, dopning och tobak.
- FHI ska stödja det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inom högskolor och universitet vad gäller områdena alkohol, narkotika, dopning och tobak. FHI ska i det stödjande arbetet beakta Riskbruksprojektets och Skolprojektets verksamheter.
- FHI ska senast den 1 juni 2008 inkomma med ett underlag till Socialdepartementet om hur Riskbruksprojektets verksamhet och projektet med Ansvarsfull Alkoholservering kan införlivas i FHI:s ordinarie verksamhet samt organisation.
- FHI ska årligen, senast den 1 oktober inkomma till regeringen med förslag på inriktning och prioriteringar för myndighetens arbete under nästkommande år, liksom resursbehov.

2. FHI ska bevaka de projekt som Alkoholkommittén påbörjat och som fortlöper efter den 31 december 2007. Institutet ska också vara mottagare av de rapporter som dessa projekt ska avge. FHI ska ta till vara den kunskap som projekten bidrar till och i årsredovisningen redovisa hur myndigheten gjort detta.

3. FHI ska under förutsättning att erforderliga beslut fattas av riksdag och regering ansvara för beslut om och administration av utbetalning av medel till projekten Ansvarsfull Alkoholservering och länsstyrelsernas länsamordnarfunktioner för alkohol, narkotika, dopning och tobak.

4. Uppväxtvillkoren för barn till missbrukande föräldrar är ett stort samhällsproblem. FHI ska kartlägga och analysera hur dessa barns situation ser ut, hur stor omfattning det är och hur många barn som växer upp i en familj där en eller båda föräldrarna har missbruksproblem. Myndigheten ska senast den 1 oktober 2008 till regeringen inkomma med en rapport med redovisning av uppdraget.

5. FHI ska vid utformningen av föreskrifter, allmänna råd och andra styrande dokument sträva efter att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regler. FHI ska i sin verksamhet i övrigt verka för att förenkla för företagen. FHI ska även:

- inom sitt ansvarsområde bistå Regeringskansliet i arbetet med att ta fram underlag till regeringens handlingsplan för regelförenkling för företagen (en närmare precisering av detta uppdrag med redovisningsdatum sker i ett särskilt regeringsbeslut i början av 2008)
- som ett led i mätningarna av företagens administrativa kostnader bistå Verket för näringslivsutveckling (Nutek) i arbetet med att mäta förändringar av myndighetens föreskrifter och allmänna råd som påverkar företagens administrativa kostnader.

6. Nationella myndigheter ska medverka till genomförandet av den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013. Prioriteringarna i strategin är vägledande för myndigheternas medverkan. FHI ska senast den 2 juli 2009, för perioden 1 januari 2008 t.o.m. 30 juni 2009, redovisa myndighetens bidrag till genomförandet av den nationella strategins prioriteringar samt resultat av myndighetens medverkan. FHI ska även bistå Verket för näringslivsutveckling (Nutek) med underlag vid uppföljningen av regionala tillväxtprogram avseende 2007 enligt närmare anvisningar från Nutek.

7. FHI ska följa upp utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor avseende folkhälsopolitiken under 2007 respektive 2008. Målgruppen för uppföljningen är främst ungdomar mellan 13 och 25 år, om inte indikatorn anger annan ålder. Uppföljningen ska innehålla en kommenterad kvantitativ redovisning av nedanstående indikatorer:

- andel 16-24-åringar, som uppger att de under de senaste tre månaderna blivit kränkta
- andel 16-24-åringar som uppger att de under de senaste 12 månaderna på fritiden rört och ansträngt sig kroppsligt mindre än två timmar per vecka
- andel 16-24-åringar med övervikt respektive fetma
- andel 16-24-åringar som uppger att de röker dagligen
- andel 16-24-åringar som uppger att de snusar dagligen
- andel 16-24-åringar med riskabel alkoholkonsumtion
- andel ungdomar i gymnasieskolans åk 2 som uppger att de använder narkotika
- andel 16-24-åringar med riskabelt spelbeteende

Uppföljningen ska även innehålla en kommentar om utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor avseende folkhälsopolitiken och, om möjligt, kunna belysa skillnader i utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor beroende på inrikes/utrikes födda, socioekonomisk bakgrund, ålder, geografisk hemvist samt eventuella funktionshinder. Redovisningen ska

genomgående vara uppdelad på kön om det inte föreligger särskilda skäl emot detta. Uppdraget ska redovisas till Ungdomsstyrelsen och Regeringskansliet senast den 1 mars 2008 vad avser uppföljningen för 2007 respektive den 1 mars 2009 vad avser uppföljningen för 2008.

8. FHI ska genomföra tre delstudier vars resultat ska utgöra ett underlag till den strategi för föräldrastöd som, enligt propositionen En förnyad folkhälsopolitik (2007/08:110), ska tas fram av en särskild utredare:

- FHI ska pröva och värdera olika tillvägagångssätt att ”utbilda utbildare” inom relevanta yrkesgrupper på kommunal och regional nivå samt ideella organisationer, som har föräldrar och barn som målgrupp, i olika föräldrastödsmetoder som t.ex. barnmorskor, barnsjuksköterskor, förskolelärare, lärare, fritidspedagoger, fältassistenter, poliser och socialtjänstsekreterare m.m.
- FHI ska genomföra en fördjupad analys av det traditionella stöd och hjälp till föräldrar i föräldraskapet som idag erbjuds inom mödravården och barnhälsovården. Analysen ska utgöra ett komplement till den kartläggning av organiserade insatser riktade till föräldrar som Socialstyrelsen genomför under våren och sommaren 2008. FHI ansvarar för att inga överlappningar mellan de båda undersökningarna sker.
- FHI ska kartlägga vilket stöd och vilken hjälp i föräldraskapet som föräldrar med barn mellan 0–18 år efterfrågar. Särskilt angeläget är att få kunskap om föräldrars behov utifrån ett generellt förebyggande perspektiv.

FHI ska fortlöpande informera utredaren om hur arbetet med studierna fortskrider.

För att genomföra uppdraget får FHI under 2008 disponera högst 5 000 000 kronor av medel på anslaget 14:6 *Folkhälsopolitiska åtgärder*. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 oktober 2008 till Regeringskansliet (Socialdepartementet). FHI ska i årsredovisningen för 2008 precisera hur medlen har använts.

9. FHI publicerade 2005 rapporten Vad kostar hållbara matvanor? I rapporten studerades hur konsumentens matkostnader förändras vid en omställning från dagens matvanor till mer hållbara matvanor. FHI ska följa upp hur konsumentens matkostnader sedan dess har förändrats och hur det påverkar tillgängligheten för socioekonomiskt svaga grupper. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2009.

10. FHI har regeringens uppdrag att påbörja ett tvärsektoriellt och långsiktigt utvecklingsarbete om den bebyggda miljöns betydelse för fysisk aktivitet. För att underlätta arbetet på lokal nivå ska FHI utveckla manualer för att främja fysisk aktivitet i samhällsplaneringen och för att underlätta planering av bebyggda miljöer. FHI får under 2008 disponera högst 500 000 kronor av medel på anslaget 14:6 *Folkhälsopolitiska åtgärder* för att genomföra uppdraget, som ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 31 december 2008.

Inte slutredovisade uppdrag ur tidigare regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut

Uppdrag	Beslut	Åtterrapporering
Folkhälsopolitisk rapport	regleringsbrev 2006	den 1 april 2009
Kunskapsunderlag om psykisk ohälsa och förändrad alkoholkonsumtion bland ungdomar	regleringsbrev 2007, uppdrag nr 2	den 1 juli 2008
Ansvara för uppföljningen av målen i alkoholhandlingsplanen	regleringsbrev 2007, uppdrag nr 3	den 1 januari 2010
Redovisa insatser inom ramen för Riskbruksprojektet	regleringsbrev 2007, uppdrag nr 7	i årsredovisning för 2007
Uppdatera och genomföra implementeringsplan om alkohol- och drogförebyggande arbete i skolan	regeringsbeslut nr 4 den 16 september 2004 och nr 7 den 12 april 2007	den 1 april 2008
Redovisa spridningen av metoden ansvarsfull alkoholserving	regleringsbrev 2007, uppdrag nr 8	i årsredovisning för 2007
Insatser för att öka kunskapen om hälsa bland personer med funktionshinder.	regleringsbrev 2007, uppdrag nr 9	den 29 februari 2008
Uppföljning av ungdomars levnadsvillkor avseende folkhälsopolitiken (se även nytt uppdrag nr 7)	regleringsbrev 2007, uppdrag nr 6	den 1 mars 2008
Delta i studie om rekrytering med mångfaldsperspektiv	regeringsbeslut nr 15 den 7 september 2006	den 31 mars 2008
Tvärsektoriellt och långsiktigt utvecklingsarbete om den bebyggda miljöns betydelse för fysisk aktivitet.	regleringsbrev 2006, Nya uppdrag	den 31 december 2008

Uppdrag till andra myndigheter, som ska genomföras i samråd med eller med stöd av FHI

Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Statens jordbruksverk, Statens strålskyddsinstitut samt Statistiska centralbyrån ska till FHI rapportera utvecklingen av bestämningsfaktorer för hälsan inom det egna verksamhetsområdet och bistå institutet med dataunderlag som visar utvecklingen samt rapportera de insatser som genomförts för att påverka utvecklingen. Aktuella bestämningsfaktorer och period för vilken data ska lämnas bestäms i samråd med FHI. Redovisningen ska ske före den 1 april 2008. Se även regleringsbrev för respektive myndighet.

Länsstyrelserna ska i samråd med FHI utveckla metoder för bedömning av hälsokonsekvenser (HKB) av insatser inom en eller flera av sina verksamheter. Framtagna metoder ska utgå från bestämningsfaktorer för hälsan inom folkhälsopolitiken. Uppdragen ska redovisas senast den 28 december 2008. Uppdraget gäller ej länsstyrelsen i Jämtlands län, som redovisat detta uppdrag 2007.

FINANSIERING

5 Anslag

5.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

14:4 Statens folkhälsoinstitut (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens folkhälsoinstitut</i>		130 194
ap.1	Förvaltningsmedel (ram)	127 194
ap.2	Återbetalningsmedel (ram)	0
ap.3	Suicidprevention (ram)	3 000

Villkor för anslag 14:4

ap.2 Återbetalningsmedel

FHI disponerar anslagspostens överföringsbelopp för återbetalningar av avgifter enligt alkohollagen (1994:206) som av domstol bedömts vara i strid med EG-rätten.

ap.3 Suicidprevention

Medlen disponeras av FHI för att finansiera kostnader vid Karolinska institutet för enheten Nationell prevention av suicid och psykisk ohälsa (NASP). Medlen ska utbetalas varje månad med en tolfedel av anslagsbeloppet till Karolinska institutets räntekonto i Riksgäldskontoret. Verksamheten redovisas av Karolinska institutet enligt anvisningar i regleringsbrev för budgetåret 2008 avseende universitet och högskolor m.m., bilaga 7.

14:7 Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens folkhälsoinstitut</i>		81 000
ap.2	Länssamordnare (ram)	24 000
ap.3	Ansvarsfull alkoholservering (ram)	16 000
ap.4	Övriga åtgärder (ram)	30 000
ap.5	Bidrag till organisationer inom tobaksområdet (ram)	6 000
ap.6	Bidrag Sluta Röka-linjen (ram)	5 000
<i>Disponeras av regeringen</i>		177 257
ap.1	Till regeringens disposition (ram)	177 257

Villkor för anslag 14:7

ap.2 Länssamordnare

Stockholm, Göteborg och Malmö erhåller två miljoner var till länens länssamordnarfunktioner. De övriga länen erhåller en miljon var.

ap.4 Övriga åtgärder

Högst 10 procent av medlen på ap. 4 får användas för att täcka FHI:s administrativa kostnader för att fördela de medel myndigheten disponerar på anslaget 14:7 *Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder*, ap. 2, 3 och 4. FHI ska särredovisa hur denna del av medlen på ap. 4 har använts och fördelats mellan olika typer av kostnader.

ap.6 Bidrag Sluta Röka-linjen

Medlen ska utbetalas till Stockholms läns landsting för Sluta röka-linjens verksamhet.

5.3 Finansiella villkor

5.3.1 Finansiella villkor för anslag/anslagsposter

Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2008	Indrag av anslagsbelopp
14:4 Statens folkhälsoinstitut			
ap.1	3 816	Allt	0
ap.2	0	Allt	0
ap.3	90	Inget	0
14:7 Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder			
ap.1	5 318	3 %	4 525
ap.2	720	Inget	0
ap.3	480	Inget	0
ap.4	900	Inget	0
ap.5	180	Inget	0
ap.6	150	Inget	0

Belopp angivna i tkr
Anslagssparandet prövas efter eventuell omfördelning av anslagssparande

5.3.5 Bemyndiganden

Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Anslag/ap	2008 Bemyndiganderam	2009 Infriade förpliktelser	2010 -	
			Infriade förpliktelser	Slutår
14:4 Statens folkhälsoinstitut				
ap.1		2 800	533	2010

Belopp angivna i tkr

Villkor

Belopp avseende infriade förpliktelser i tabellen är indikativa.

6 Övriga villkor

6.1 Låneram och krediter

Låneram (enl 20 § budgetlagen)	8 500
Räntekontokredit (enl 21 § budgetlagen)	10 300
Övriga kreditramar (enl 23 § budgetlagen)	

Belopp angivna i tkr

6.2 Utbetalningsplan

Till Statens folkhälsoinstituts räntekonto i Riksgäldskontoret överförs enligt detta regleringsbrev medel enligt följande tabell:

Utbetalningsdatum	Belopp
2008-01-25	10 850
2008-02-25	10 850
2008-03-25	10 850
2008-04-25	10 850
2008-05-25	10 850
2008-06-25	10 850
2008-07-25	10 850
2008-08-25	10 850
2008-09-25	10 850
2008-10-25	10 850
2008-11-25	10 850
2008-12-25	10 844
Summa	130 194

Belopp angivna i tkr

Räntebärande anslag/anslagsposter som står till Statens folkhälsoinstituts disposition enligt detta regleringsbrev är:

14:4 ap.1 Förvaltningsmedel
14:4 ap.3 Suicidprevention

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Bengt Rönngren

Kopia till

Riksdagens socialutskott
Riksrevisionen
Internrevisionen SB
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/KE
Utbildningsdepartementet/S
Utbildningsdepartementet/UH
Jordbruksdepartementet/DL
Miljödepartementet/H
Näringsdepartementet/MK
Näringsdepartementet/RT
Näringsdepartementet/TR
Integrations- och jämställdhetsdepartementet/JÄM
Integrations- och jämställdhetsdepartementet/STO
Integrations- och jämställdhetsdepartementet/Ung
Kulturdepartementet/MFI
Regeringskansliets förvaltningsavdelning, RK Ekonomi
Socialstyrelsen
Smittskyddsinstitutet
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Riksgäldskontoret
Ekonomistyrningsverket
Länsstyrelserna
Sveriges Kommuner och Landsting